

Trykk 501

Tjenesteskriver utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Instrukser for tjenestemenn i elektrotjenesten

Trykk 501

Instrukser for tjenestemenn i elektrotjenesten inneholder følgende deltrykk:

Instruks for elektromester	501.1
Instruks for maskinsjef	501.2
Instruks for elektrokontrollør i stillverkstjenesten	501.3
Instruks for sikkerhetsmann	501.4

FELLESTRYKK A.s — OSLO 1984

Eko.1

621.33.004.2

(10)153

Bibl

Trykk 501.1

Trykt i desember 1984

Tjenesteskrifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Instruks for elektromester

1. utgave

Gjelder fra 1. januar 1985

LISTE OVER RETTELSESBLAD

Rettelsesblad skal etter foretatt rettelse av trykket registreres her.

Rettelsesblad				Rettelsesblad			
nr.	Innført		Merknad	nr.	Innført		Merknad
	den	av			den	av	
1	16.6.86	May	1.5.86	14			
2				15			
3				16			
4				17			
5				18			
6				19			
7				20			
8				21			
9				22			
10				23			
11				24			
12				25			
13				26			

Trykk 501.1 deles ut til:

Elektromestre

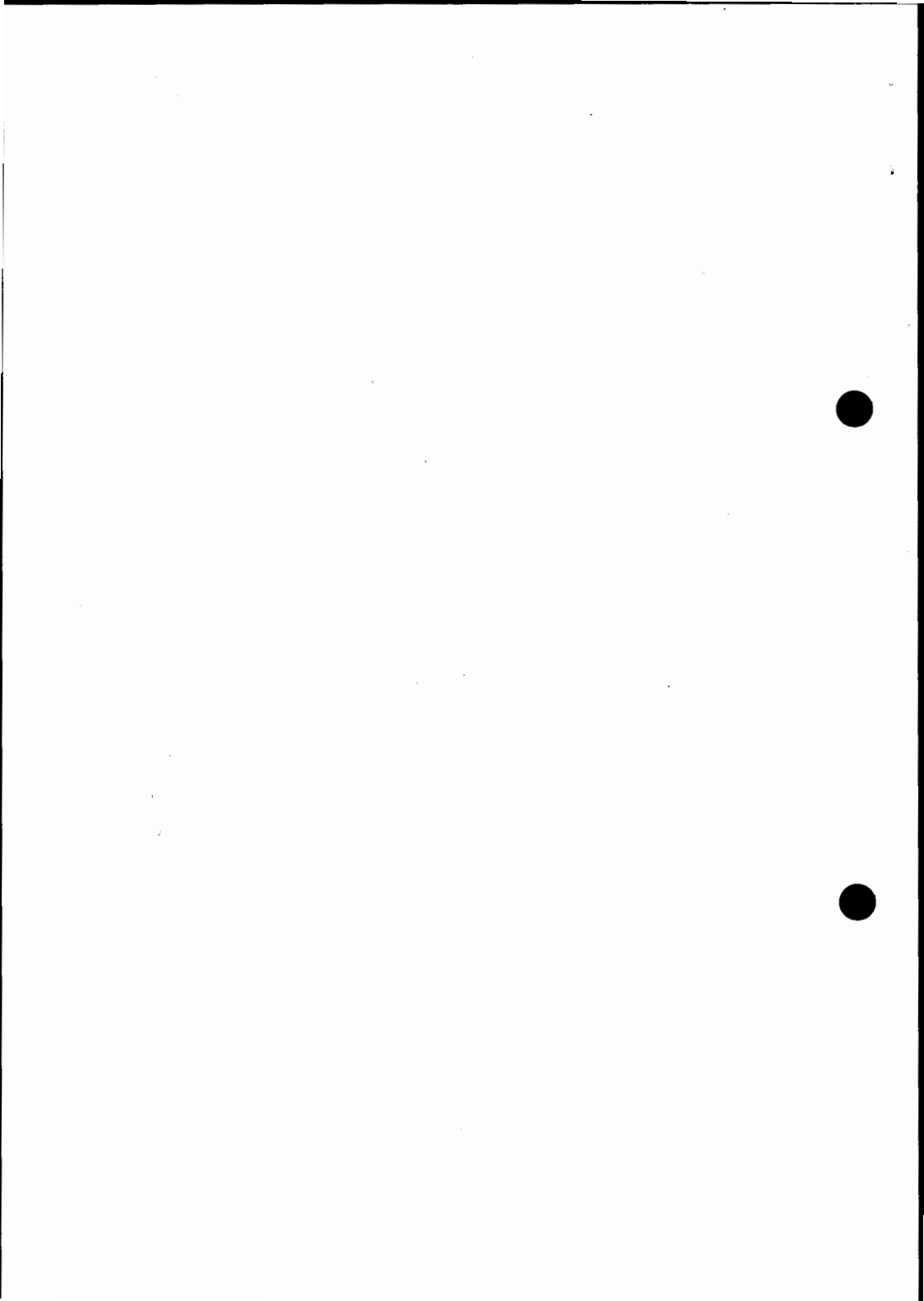
Personale i elektrotjenesten

Stasjoner med betjening

Adm.pers. og annet personale som trenger det i sin tjeneste.

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Gyldighetsområde
2. Organisasjonsmessig stilling
3. Ansvars- og myndighetsområde
4. Arbeidsoppgaver
5. Samarbeids- og kontaktforhold
6. Tjenesteforskrifter
7. Den enkelte elektromesters arbeidsområde

INSTRUKS FOR ELEKTROMESTER

1. GYLDIGHETSOMRÅDE

Elektromester i svakstrømstjenesten
Elektromester i stillverkstjenesten
Elektromester i kontaktledningstjenesten
Elektromester i sterkstrømstjenesten
Elektromester i vogelektrotjenesten

2. ORGANISASJONSMESSIG STILLING

- 2.1 Elektromesterens nærmeste overordnede er distriktets leder av elektrotjenesten, eventuelt distriktets elektroingeniør for den enkelte tjenestegruppe.
- 2.2 Elektromesterassistenten er elektromesterens faste stedfortreder.
- 2.3 Under elektromesteren sorterer det personale som er tildelt vedkommende tjenestegren og strekning.
- 2.4 Elektromesterens stasjoningssted fastsettes av distriktssjefen.
- 2.5 Elektromesteren skal sørge for at henvendelser i tjenesteanliggende også utenom arbeidstiden kan nå ham, eventuelt den som i det enkelte tilfelle er hans stedfortreder.
Når elektromesteren har tjenestefri, skal han på forhånd gi underretningsstasjonen beskjed om hvem som er hans stedfortreder, hvis ikke dette allerede er kjent ved alminnelig kunngjøring.

3. ANSVARS- OG MYNDIGHETSOMRÅDE

Elektromesteren er ansvarlig for:

- 3.1 drift og vedlikehold av alle elektrotekniske anlegg innen eget fag og strekning, hvis ikke noe annet er bestemt, og for at anleggene holdes i forskriftsmessig og driftssikker stand.
- 3.2 at alle vesentlige behov for vedlikeholdsarbeider er registrert og levert nærmeste overordnede.
- 3.3 at arbeidene utføres i henhold til oppsatte planer og at det foretas nødvendig kontroll under arbeidets gang.
- 3.4 at arbeidene utføres økonomisk, praktisk, fagmessig, rasjonelt og sikkerhetsmessig forsvarlig.
- 3.5 at sikkerhetstjenesten blir satt i forgrunnen ved ethvert arbeid, jfr. trykk 501.4 og 506.1.
- 3.6 at biler, materiell, redskap m.v. oppbevares omhyggelig og behandles hensiktsmessig og økonomisk, og at det ved behov rekvireres nødvendige forsyninger av materiell.
- 3.7 at lærlinger og aspiranter får den foreskrevne opplæring.
Elektromesteren kan delegere myndighet til underordnede, men fritas ikke derved for sitt ansvar som overordnet.

4. ARBEIDSOPPGAVER

Elektromesteren skal:

- 4.1 sørge for en best mulig planlegging og organisering av de enkelte arbeidsoppdrag, med sikte på en effektiv og økonomisk gjennomføring av arbeidene.
- 4.2 sørge for at det er riktig bemanning til de enkelte arbeidsoppgavene.
- 4.3 påse at rapporter utfylles og sendes i rett tid og at konteringsoppgaver og materialrekvisisjoner blir riktig ført av hensyn til kontering av utgifter.
- 4.4 sørge for at det i samråd med det personale som er underlagt ham, blir utarbeidet tjenestelister.
- 4.5 utføre skjerpet kontroll uten forhåndsvarsel for å forvise seg om at sikkerhetsbestemmelsene overholdes.
- 4.6 ved oppståtte uregelmessigheter eller feil foruten nødvendige utbedringer, sørge for at uregelmessighetene blir tilstrekkelig undersøkt og at innberetning blir sendt til elektrokontoret.
- 4.7 ikke uten godkjenning eller ordre gjøre konstruksjonsforandringer i de anlegg som sorterer under ham. Han skal gjennom nærmeste overordnede avgi foreskrevne meldinger om utførte utvidelser og forandringer på anleggene.

5. SAMARBEIDS- OG KONTAKTFORHOLD

Det påligger elektromesteren:

- 5.1 før hver arbeidssesong, f.eks. i april/mai og i oktober/november, å avholde «sikkerhetsmøter», for å fornye kunnskapene om sikkerhetsbestemmelsene og motivere til å følge dem.
- 5.2 når et arbeid griper inn i arbeidsområdet til andre elektromestre, banemestre eller bygningsførere, å samarbeide med disse og å rette seg etter de instruksjoner som gjelder, jfr. trykk 370.1 og 370.2.
- 5.3 å holde personalet informert om nye tekniske anlegg som tas i bruk og ved regelmessig kontakt med personalet å sørge for at personalet er orientert om ting som har betydning for deres arbeid.

6. TJENESTEFORSKRIFTER

Elektromesteren skal ha og følge:

- 6.1 Statens forskrifter for elektriske anlegg.
- 6.2 Trykk 411.1, Alminnelige sikkerhetsbestemmelser for høyspenningsanlegg.
- 6.3 Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø.
- 6.4 Øvrige instruksjoner og bestemmelser som til enhver tid gjelder for ham eller det personale som er underlagt ham.

7. DEN ENKELTE ELEKTROMESTERS ARBEIDSOMRÅDE

7.1 Arbeidsområdet til elektromesteren i svakstrømtjenesten omfatter:

- 7.1.1 Drift og vedlikehold av svakstrømsanlegg.
- 7.1.2 Montering, utvidelse eller forandring av slike anlegg, dersom ikke annet blir bestemt.

7.2 Arbeidsområdet til elektromesteren i stillverkstjenesten omfatter:

- 7.2.1 Drift og vedlikehold av sikrings- og signalanlegg.
- 7.2.2 Montering, utvidelse og forandring av slike anlegg, dersom ikke noe annet blir bestemt.
- 7.2.3 Godkjenning til å betjene sikringsanleggene, dersom ikke noe annet unntaksvis blir bestemt.

7.3 Arbeidsområdet til elektromesteren i kontaktledningstjenesten omfatter:

- 7.3.1 Drift og vedlikehold av faste anlegg for elektrisk banedrift.
- 7.3.2 Utvidelser og forandringer på slike anlegg, såfremt ikke noe annet blir bestemt.
- 7.3.3 Drift og vedlikehold av transformatorer som er knyttet til kontaktledningsanlegget, for de delers vedkommende som fører over 1000 volt, transformatorkassen medregnet.
- 7.3.4 Instruksjon av stasjons- og linjepersonale i betjening av kontaktledningsbrytere og jording av kontaktledning, samt godkjenning av personale som skal iverksette utkopling og jording. Formell godkjenning foretas av sakkyndig driftsleder.
- 7.3.5 Ettersyn med trær og busker langs jernbanelinjen og fjernledningen.

Melding skal gis til distriktsgartneren om trær som kan falle over kontaktledningen/fjernledningen og forårsake driftsforstyrrelser.

7.4 Arbeidsområdet til elektromesteren i sterkstrømtjenesten omfatter:

- 7.4.1 Drift og vedlikehold av stasjonære sterkstrømsanlegg.
- 7.4.2 Installasjonsarbeider og forandringsarbeider ved anleggene såfremt ikke noe annet blir bestemt.
- 7.4.3 Installasjonsarbeider, forandringsarbeider og reparasjoner på stasjonære 1000 volt togoppvarmingsanlegg, såfremt ikke noe annet blir bestemt.
- 7.4.4 Montering og vedlikehold av mellomspenningsanlegg inntil 1000 volt.

7.5 Arbeidsområdet til elektromesteren i vognelektrotjenesten omfatter:

- 7.5.1 Drift og vedlikehold av elektriske anlegg i vogner.
- 7.5.2 Montering, utvidelse eller forandring av slike anlegg dersom ikke noe annet blir bestemt.
- 7.5.3 Kontroll med at lys- og varmeanlegg i tog blir riktig betjent.
- 7.5.4 Kontroll med at arbeid som hører under vognelektrotjenesten, blir riktig utført (selv om dette på mindre steder blir utført av vognvisitør eller annen tjenestemann).

Bibl.

Trykk 501.1
Trykt i desember 1984

Tjenesteskriver utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Instruks for elektromester

1. utgave
Gjelder fra 1. januar 1985

Rettelsesblad nr. 1
1. mai 1986
Bladet med 1—3,7/4—6.4 byttes ut med nytt blad.

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

INSTRUKS FOR ELEKTROMESTER

1. GYLDIGHETSOMRÅDE

Elektromester i svakstrømstjenesten
Elektromester i stillverkstjenesten
Elektromester i kontaktledningstjenesten
Elektromester i sterkstrømstjenesten
Elektromester i vognelektrotjenesten

2. ORGANISASJONSMESSIG STILLING

- 2.1 Elektromesterens nærmeste overordnede er distriktets leder av elektrotjenesten, eventuelt distriktets elektroingeniør for den enkelte tjenestegruppe.
- 2.2 Elektromesterassistenten er elektromesterens faste stedfortreder.
- 2.3 Under elektromesteren sorterer det personale som er tildelt vedkommende tjenestegren og strekning.
- 2.4 Elektromesterens stasjoneringssted fastsettes av distriktssjefen.
- 2.5 Elektromesteren skal sørge for at henvendelser i tjenesteanliggende også utenom arbeidstiden kan nå ham, eventuelt den som i det enkelte tilfelle er hans stedfortreder.
Når elektromesteren har tjenestefri, skal han på forhånd gi underretningsstasjonen beskjed om hvem som er hans stedfortreder, hvis ikke dette allerede er kjent ved alminnelig kunngjøring.

3. ANSVARS- OG MYNDIGHETSOMRÅDE

Elektromesteren er ansvarlig for:

- 3.1 drift og vedlikehold av alle de elektriske anlegg innen eget fag og strekning, hvis ikke annet er bestemt, og for at anleggene holdes i forskriftsmessig og driftssikker stand.
- 3.2 at alle vesentlige behov for vedlikeholdsarbeider er registrert og levert nærmeste overordnede.
- 3.3 at arbeidene utføres i henhold til oppsatte planer og at det foretas nødvendig kontroll under arbeidets gang.
- 3.4 at arbeidene utføres økonomisk, praktisk, fagmessig, rasjonelt og sikkerhetsmessig forsvarlig.
- 3.5 at sikkerhetstjenesten blir satt i forgrunnen ved ethvert arbeid, jfr. trykk 501.4 og 506.1.
- 3.6 at biler, materiell, redskap m.v. oppbevares omhyggelig og behandles hensiktsmessig og økonomisk, og at det ved behov rekvireres nødvendige forsyninger av materiell.
- 3.7 at lærlinger og aspiranter får den foreskrevne opplæring.
Elektromesteren kan delegere myndighet til underordnede, men fritas ikke dermed for sitt ansvar som overordnet.

4. ARBEIDSOPPGAVER

Elektromesteren skal:

- 4.1 sørge for en best mulig planlegging og organisering av de enkelte arbeidsoppdrag, med sikte på en effektiv og økonomisk gjennomføring av arbeidene.
- 4.2 sørge for at det er riktig bemanning til de enkelte arbeidsoppgavene.
- 4.3 påse at rapporter utfylles og sendes i rett tid og at konteringsoppgaver og materialrekvisisjoner blir riktig ført av hensyn til kontering av utgifter.
- 4.4 sørge for at det i samråd med det personale som er underlagt ham, blir utarbeidet tjenestelister.
- 4.5 utføre skjerpet kontroll uten forhåndsvarsel for å forvise seg om at sikkerhetsbestemmelsene overholdes.
- 4.6 ved oppståtte uregelmessigheter eller feil foruten nødvendige utbedringer, sørge for at uregelmessighetene blir tilstrekkelig undersøkt og at innberetning blir sendt til elektrokontoret.
- 4.7 ikke uten godkjenning eller ordre gjøre konstruksjonsforandringer i de anlegg som sorterer under ham. Han skal gjennom nærmeste overordnede avgi foreskrevne meldinger om utførte utvidelser og forandringer på anleggene.

5. SAMARBEIDS- OG KONTAKTFORHOLD

Det påligger elektromesteren:

- 5.1 før sommersesongen starter, f.eks i mars/april, å avholde sikkerhets- og vernemøter for alt personale for å fornye kunnskapene om sikkerhets- og vernebestemmelsene og motivere til å følge dem.
- 5.2 når et arbeid griper inn i arbeidsområdet til andre elektromestre, banemestre eller bygningsførere, å samarbeide med disse og å rette seg etter de instruksjoner som gjelder, jfr. trykk 370.1 og 370.2.
- 5.3 å holde personalet informert om nye tekniske anlegg som tas i bruk og ved regelmessig kontakt med personalet å sørge for at personalet er orientert om ting som har betydning for deres arbeid.

6. TJENESTEFORSKRIFTER

Elektromesteren skal ha og følge:

- 6.1 Statens forskrifter for elektriske anlegg.
- 6.2 Trykk 411.1, Alminnelige sikkerhetsbestemmelser for høyspenningsanlegg.
- 6.3 Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø.
- 6.4 Øvrige instruksjoner og bestemmelser som til enhver tid gjelder for ham eller det personale som er underlagt ham.

Trykk 501.2
Trykt i august 1984

Tjensteskrifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Instruks for maskinsjef

1. utgave
Gjelder fra 1. september 1984

FELLESTRYKK A.s — OSLO 1984

LISTE OVER RETTELSESBLAD

Rettelsesblad skal etter foretatt rettelse av trykket registreres her.

Rettelsesblad				Rettelsesblad			
nr.	Innført		Merknad	nr.	Innført		Merknad
	den	av			den	av	
1				14			
2				15			
3				16			
4				17			
5				18			
6				19			
7				20			
8				21			
9				22			
10				23			
11				24			
12				25			
13				26			

Trykk 501.2 deles ut til:

Elektromestre i kontaktledningstjenesten.

Personale som tjenestgjør fast i matestasjon.

Adm.personale etter behov.

1. Organisasjonsmessig stilling

- 1.1. Maskinsjefens nærmeste overordnede er elektromesteren i kontaktledningstjenesten på den strekning hvor maskinsjefen er stasjonert.
- 1.2. Maskinsjefassistenten er maskinsjefens faste stedfortreder.
- 1.3. Under maskinsjefen sorterer det personalet som til enhver tid arbeider sammen med ham i vedlikeholdsarbeidet.
- 1.4. Maskinsjefens stasjoneringssted fastsettes av distriktssjefen.

2. Ansvars- og myndighetsområde

- 2.1. Maskinsjefen er ansvarlig for vedlikehold av alle matestasjoner, kondensatorbatterier, koplingshus og sonegrensebrytere innen sitt vedlikeholdsområde.
- 2.2. Maskinsjefen skal sørge for at arbeidet utføres på en sikkerhetsmessig fullt betryggende måte, jfr. Statens forskrifter for elektriske anlegg, NSB's egne sikkerhetsforskrifter, Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø samt gjeldende forskrifter fra Arbeidstilsynet.
- 2.3. Maskinsjefen er ansvarlig for at et mindre håndlager av det vanligst brukte vedlikeholdsmateriellet finnes i matestasjonen, og skal ved behov sørge for å få rekvirert nødvendige forsyninger.
- 2.4. Maskinsjefen skal påse at elektromaskinister og øvrig kontaktledningspersonale som skal tjenestegjøre i matestasjonen gis opplæring i å betjene utstyret.

3. Arbeidsoppgaver

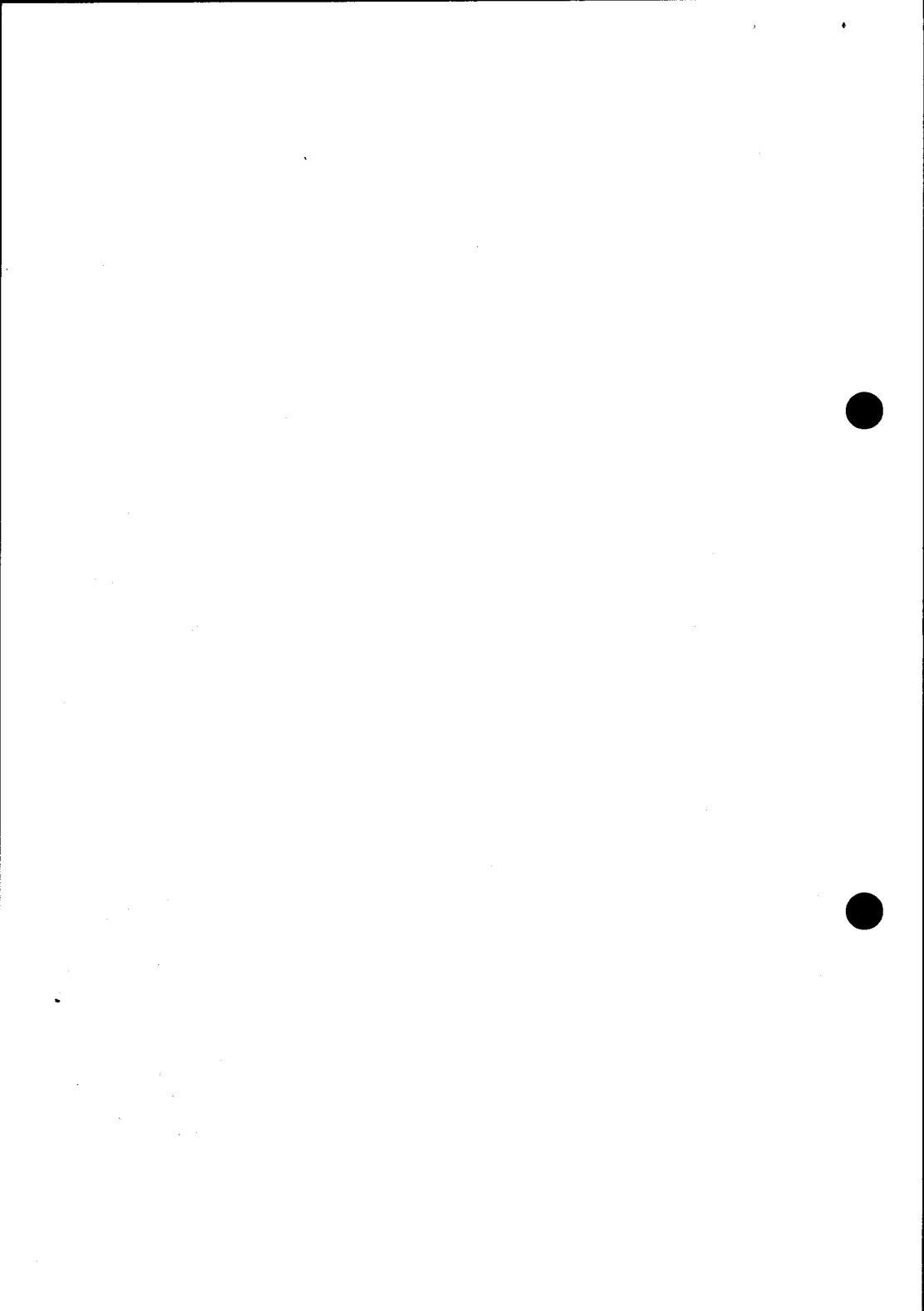
Maskinsjefen skal:

- 3.1. ved årets begynnelse utarbeide forslag til arbeidsplan for terminettersyn på anlegg nevnt under pkt. 2.1.
- 3.2. ha tilsyn med og sørge for at anleggene holdes i forskriftsmessig og driftsikker stand.
- 3.3. sørge for tilfredsstillende renhold av anleggene.
- 3.4. sørge for at bilmateriell og redskap m.v. som maskinsjefen disponerer oppbevares og behandles omhyggelig og økonomisk.

4. Tjenesteforskrifter

Maskinsjefen skal ha og følge:

- 4.1. Statens forskrifter for elektriske anlegg.
- 4.2. Trykk 411.1 Alminnelige sikkerhetsbestemmelser for høyspenningsanlegg.
- 4.3. Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø.
- 4.4. Øvrige instruksjoner og bestemmelser som til enhver tid gjelder for hans arbeid.

Trykk 501.3
Trykt i august 1984

Tjenestekrifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Instruks for elektrokontrollør i stillverkstjenesten

1. utgave
Gjelder fra 1. september 1984

FELLESTRYKK A.s — OSLO 1984

LISTE OVER RETTELSESBLAD

Rettelsesblad skal etter foretatt rettelse av trykket registreres her.

Rettelsesblad				Rettelsesblad			
nr.	Innført		Merknad	nr.	Innført		Merknad
	den	av			den	av	
1				14			
2				15			
3				16			
4				17			
5				18			
6				19			
7				20			
8				21			
9				22			
10				23			
11				24			
12				25			
13				26			

Trykk 501.3 deles ut til:

Personalet i stillverkstjenesten

Stasjoner med betjening

Adm.personalet og annet personale som trenger det i sin tjeneste

1. Denne instruks gjelder for elektrokontrollører i stillverkstjenesten samt den som tjenestegjør i denne stilling selv om han ikke er tilsatt som elektrokontrollør.
2. Elektrokontrollørens nærmeste foresatte er stillverksmesteren. Elektrokontrollørens stasjoneringssted fastsettes av distriktsjefen. Elektrokontrolløren må tjenestegjøre på den strekningen som vedkommende stillverksmester til enhver tid bestemmer.
3. Elektrokontrolløren skal sørge for at han til enhver tid har et ajourført eksemplar av følgende trykk og bestemmelser:
  - Trykk 370.6, trykk 373.1, trykk 373.3, trykk 401 m/bilag, trykk 402, trykk 404, trykk 405.1, trykk 411, trykk 426, trykk 203 og trykk 427.
  - Statens forskrifter for elektriske anlegg, avsn. 1 «Alminnelige forskrifter», avsn. 2 «Tekniske forskrifter» underpkt. a Definisjoner, samt underpkt. c «Forskrifter for lavspenningsanlegg».
  - Fullstendig samling av Tekniske bestemmelser for sikringsanlegg (TBS).
4. Elektrokontrolløren skal:
  - foreta kontroll med at sikringsanlegg, linjeblokkanlegg, vei-sikringsanlegg og andre anlegg som er underlagt stillverksavdelingen er utført og vedlikeholdt i samsvar med gjeldende forskrifter og bestemmelser. Grunnlaget for kontrollen er de til enhver tid gjeldende inspeksjonslister.
  - føre inspeksjonsrapport for hvert anlegg med angivelse av nødvendig vedlikehold samt antatt tid i dagsverk som ventes å medgå til vedlikeholdsarbeidet.
  - foreta kontroll av faste elektriske installasjoner i relerom for sikringsanlegg i stasjoner, relehus, blokkhytter og kiosker. Kontrollen utføres etter egne inspeksjonslister og det føres besiktigelsesrapport som sendes Hovedadministrasjonens Elektroavdeling, Tilsynskontoret.
5. Hvis elektrokontrolløren oppdager feil eller mangler som er i strid med offentlige forskrifter for el.anlegg eller NSB's egne bestemmelser, og er av en slik karakter at det, etter hans mening, kan medføre fare for togsikkerheten eller på annen måte utgjøre stor fare for liv eller eiendom, skal han omgående sette sikringsanlegget eller deler av dette ut av bruk. Elektrokontrolløren skal deretter melde fra om feilen til Txp/Fjo samt til stillverksmesteren, som sørger for at feilen blir rettet. Elektrokontrolløren skal bare i unntakstilfelle selv foreta feilretting.

6. Elektrokontrolløren skal holde seg ajour med nye konstruksjoner av anlegg som tas i bruk på den strekningen han tjenestegjør. Elektrokontrolløren plikter å delta i de kurs og orienteringer som er nødvendig for at han skal kunne utføre sin tjeneste tilfredsstillende.
7. Elektrokontrolløren plikter å utføre arbeider og oppdrag som pålegges ham av distriktsjefen selv om de ikke er nevnt i denne instruks. Når elektrokontrollørens arbeide griper inn i andre avdelingens arbeidsområder, plikter elektrokontrolløren å samarbeide med denne avdelingen, og rette seg etter de instruksjoner som gjelder for denne avdelingen.
8. Elektrokontrolløren er ansvarlig for de instrumenter og det utstyr som han til enhver tid disponerer. Han må påse at de instrumenter han disponerer blir kontrollert og vedlikeholdt slik at de til enhver tid viser riktige måleverdier. Han må dessuten sørge for at det øvrige materiell han disponerer blir vedlikeholdt eventuelt fornyet i den utstrekning det er nødvendig for at han skal kunne utføre sitt arbeide tilfredsstillende.

Trykk 501.4
Trykt i august 1984

Tjenestekrifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Instruks for sikkerhetsmann

1. utgave
Gjelder fra 1. september 1984

1985
1986

LISTE OVER RETTELSESBLAD

Rettelsesblad skal etter foretatt rettelse av trykket registreres her.

Rettelsesblad				Rettelsesblad			
nr.	Innført		Merknad	nr.	Innført		Merknad
	den	av			den	av	
1	5.7.85	May	1.5.85	14			
2	28.8.86	60	1.7.86	15			
3				16			
4				17			
5				18			
6				19			
7				20			
8				21			
9				22			
10				23			
11				24			
12				25			
13				26			

Trykk 501.4 deles ut til:

Elektromestre

Personale i elektrotjenesten

Stasjoner med betjening

Adm.pers. og annet personale som trenger det i sin tjeneste

1.1 Innledning

Ved planlegging og iverksettelse av arbeid i eller nær spor der to eller flere deltar, skal elektromesteren utpeke en spesiell sikkerhetsmann, se trykk 401 § 77. Hvis det ikke på forhånd er utpekt sikkerhetsmann, skal arbeidslederen på stedet bestemme hvem som skal være sikkerhetsmann.

Sikkerhetsmannen skal bære armbind (rødt med hvitt symbol).

Han er hovedansvarlig for at gjeldende sikkerhetsbestemmelser følges, at nødvendige sikkerhetsforøyninger blir iverksatt for å sikre personalet på den aktuelle arbeidsplass og at påbudt verneutstyr nyttes.

Personalet har å rette seg etter sikkerhetsmannens anvisninger.

Tjenestemann som arbeider alene i eller nær spor, må være godkjent til å være sikkerhetsmann.

Når en kontaktledningsmontør er til stede for å foreta strøbrudd, kan vedkommende også nyttes som sikkerhetsmann i de tilfeller hvor dette ikke går ut over personalets sikkerhet.

For øvrig skal elektropersonalet bare nyttes som sikkerhetsmann under arbeider som elektrotjenesten selv utfører.

Sikkerhetsmannen må ikke i noe tilfelle pålegges oppgaver som kan bidra til at han ikke kan ivareta sine sikringsoppgaver.

1.2 Hvem som kan være sikkerhetsmann

Av elektropersonalet kan nyttes som sikkerhetsmann:

- personale som har bestått fagprøven for stillverksmontører eller kontaktledningsmontører med bestått prøve etter tidligere Ur. § 23.
- personale som har bestått avslutningsprøven ved Jernbaneskolens kurs for sikkerhetsmann i elektrotjenesten.

1.3 Sikkerhetsmannens plikter

Under arbeid som foregår i/nær spor, har sikkerhetsmannen bl.a. ansvaret for:

- å bestemme hvilke sikringstiltak som må settes i verk i forbindelse med arbeidet, herunder:
- å ta kontakt med Fjo/Txp før arbeidet starter
- å sørge for sikring av arbeidsstedet ved bruk av kontaktmagneter, håndsignaler, sperring av signaler i stopp fra Fjo eller andre sikringstiltak

- å gi beskjed til øvrig personale om når arbeidet kan starte, og senere gi beskjed om når arbeidet må stoppes for passering av tog
- å kontrollere at sporet er klart for passering av tog
- å fjerne eventuelle signaler og kontaktmagneter og gi beskjed til Fjo/Txp om dette
- å påse at sikkerhetsbestemmelsene blir fulgt og at påbudt verneutstyr nyttes
- at alle ordrer, meldinger og meddelelser formuleres og brukes overensstemmende med bestemmelsene i trykk 401, slik at misforståelser ikke oppstår.

1.4 Bruk av personale fra andre tjenestegrener som sikkerhetsmann

I følgende tilfeller skal en tjenestemann med eksamen fra Jernbaneskolen banereparatørkurs ha ansvaret for sikkerhetstjenesten:

- Ved arbeider som nødvendiggjør anordning av linjebrydd, jfr. trykk 401 § 77
- Ved gravearbeider som kan svekke sporets bæreevne, stabilitet og sidemotstand, f.eks. grøfter nær inntil eller under spor
- Ved øvrige arbeider som antas å berøre sporets sikkerhet eller andre banetekniske forhold
- Ved arbeid i eller nær sporet på dobbeltsporet bane
- Ved arbeider som utføres av andre enn NSB, f.eks. Televerket, NVE eller andre firmaer/etater.

I følgende tilfelle bør en tjenestemann med eksamen fra Jernbaneskolens banereparatørkurs, eller annen godkjent tjenestemann ha ansvaret for sikkerhetstjenesten:

- Ved arbeider hvor trafikkforholdene eller de stedlige forhold gjør det nødvendig at sikkerhetsmannen ikke selv deltar i arbeidet.

Trykk 501.4
Trykt i august 1984

Tjenesteforskrifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Instruks for sikkerhetsmann

1. utgave
Gjelder fra 1. september 1984

Rettelsesblad nr. 1
Gjelder fra 1. mai 1985

1947

...

...

...

...

...

...

...

...

1.1 Innledning

Ved planlegging og iverksettelse av arbeid i eller nær spor der to eller flere deltar, skal elektromesteren utpeke en spesiell sikkerhetsmann, se trykk 401 § 77. Hvis det ikke på forhånd er utpekt sikkerhetsmann, skal arbeidslederen på stedet bestemme hvem som skal være sikkerhetsmann.

Sikkerhetsmannen skal bære armbind (rødt med hvitt symbol).

Han er hovedansvarlig for at gjeldende sikkerhetsbestemmelser følges, at nødvendige sikkerhetsforføyninger blir iverksatt for å sikre personalet på den aktuelle arbeidsplass og at påbudt verneutstyr nyttes.

Personalet har å rette seg etter sikkerhetsmannens anvisninger.

Tjenestemann som arbeider alene i eller nær spor, må være godkjent til å være sikkerhetsmann.

Når en kontaktledningsmontør er til stede for å foreta strøbrudd, kan vedkommende også nyttes som sikkerhetsmann i de tilfeller hvor dette ikke går ut over personalets sikkerhet.

For øvrig skal elektropersonalet bare nyttes som sikkerhetsmann under arbeider som elektrotjenesten selv utfører.

Sikkerhetsmann må ikke i noe tilfelle pålegges oppgaver som kan bidra til at han ikke kan ivareta sine sikringsoppgaver.

1.2 Hvem kan være sikkerhetsmann

Av elektropersonalet kan nyttes som sikkerhetsmann:

- personale som har bestått fagprøven for stillverksmontører eller kontaktledningsmontører med bestått prøve etter tidligere Ur. § 23.
- personale som har bestått avslutningsprøven ved Jernbaneskolens kurs for sikkerhetsmenn i elektrotjenesten.

1.3 Sikkerhetsmannens plikter

Under arbeid som foregår i/nær spor, har sikkerhetsmannen bl.a. ansvaret for:

- å bestemme hvilke sikringstiltak som må settes i verk i forbindelse med arbeidet, herunder:
- å ta kontakt med Fjo/Txp før arbeidet starter
- å sørge for sikring av arbeidsstedet ved bruk av kontaktmagneter, håndsignaler, sperring av signaler i stopp fra Fjo eller andre sikringstiltak

- å gi beskjed til øvrig personale om når arbeidet kan starte, og senere gi beskjed om når arbeidet må stoppes for passering av tog
- å kontrollere at sporet er klart for passering av tog
- å fjerne eventuelle signaler og kontaktmagneter og gi beskjed til Fjo/Txp om dette
- å påse at sikkerhetsbestemmelsene blir fulgt og at påbudt verneutstyr nyttes
- at alle ordrer, meldinger og meddelelser formuleres og brukes overensstemmende med bestemmelsene i trykk 401, slik at misforståelser ikke oppstår.

1.4 Bruk av personer fra andre tjenestegrener som sikkerhetsmann

I følgende tilfeller skal en tjenestemann med eksamen fra Jernbaneskolens banereparatørkurs være sikkerhetsmann:

- Ved arbeider som nødvendiggjør anordning av linjebrudd, jfr. trykk 401 § 77
- Ved gravearbeider som kan svekke sporets bæreevne, stabilitet og sidemotstand, f.eks. grøfter nær inntil eller under spor
- Ved andre arbeider som antas å berøre sporets sikkerhet eller andre banetekniske forhold
- Ved arbeid i eller nær sporet på dobbeltsporet bane¹⁾
- Ved arbeider som utføres av andre enn NSB, f.eks. Televerket, NVE eller andre firmaer/etater.

I følgende tilfelle bør en tjenestemann med eksamen fra Jernbaneskolens banereparatørkurs, eller annen godkjent tjenestemann være sikkerhetsmann:

- Ved arbeider hvor trafikkforholdene eller de stedlige forhold gjør det nødvendig at sikkerhetsmannen ikke selv deltar i arbeidet.

1) Unntak:

I følgende tilfeller kan en tjenestemann som nevnt i pkt. 1.2 være sikkerhetsmann:

- ved feilsøking, feilretting og stikningsarbeider
- ved iverksatt enkeltsporet drift, men da bare for arbeider som foregår i eller nær det hovedspor som er ufarbart.

Trykk 501.4
Trykt i august 1984

Tjenesteforskrifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Instruks for sikkerhetsmann

1. utgave
Gjelder fra 1. september 1984

Rettelsesblad nr. 2
Gjelder fra 1. juli 1986

1.1 Innledning

Ved planlegging og iverksettelse av arbeid i eller nær spor der to eller flere deltar, skal elektromesteren utpeke en spesiell sikkerhetsmann, se trykk 401 § 77. Hvis det ikke på forhånd er utpekt sikkerhetsmann, skal arbeidslederen på stedet bestemme hvem som skal være sikkerhetsmann.

Sikkerhetsmannen skal bære armbind (rødt med hvitt symbol).

Han er hovedansvarlig for at gjeldende sikkerhetsbestemmelser følges, at nødvendige sikkerhetsforøyninger blir iverksatt for å sikre personalet på den aktuelle arbeidsplass og at påbudt verneutstyr nyttes.

Personalet har å rette seg etter sikkerhetsmannens anvisninger.

Tjenestemann som arbeider alene i eller nær spor, må være godkjent til å være sikkerhetsmann.

Når en kontaktledningsmontør er til stede for å foreta strøbrudd, kan vedkommende også nyttes som sikkerhetsmann i de tilfeller hvor dette ikke går ut over personalets sikkerhet.

For øvrig skal elektropersonalet bare nyttes som sikkerhetsmann under arbeider som elektrotjenesten selv utfører.

Sikkerhetsmann må ikke i noe tilfelle pålegges oppgaver som kan bidra til at han ikke kan ivareta sine sikringsoppgaver.

1.2 Hvem kan være sikkerhetsmann

Av elektropersonalet kan nyttes som sikkerhetsmann:

- fagutdannet personale i stillverks- og kontaktledningstjenesten som har bestått avslutningsprøven i sikkerhetstjeneste i støttekurset for vedkommende gruppe.
- personale som har bestått avslutningsprøven ved Jernbaneskolens kurs for sikkerhetsmenn i elektrotjenesten.

1.3 Sikkerhetsmannens plikter

Under arbeid som foregår i/nær spor, har sikkerhetsmannen bl.a. ansvaret for:

- å bestemme hvilke sikringstiltak som må settes i verk i forbindelse med arbeidet, herunder:
- å ta kontakt med Fjo/Txp før arbeidet starter
- å sørge for sikring av arbeidsstedet ved bruk av kontaktmagneter, håndsignaler, sperring av signaler i stopp fra Fjo eller andre sikringstiltak

- å gi beskjed til øvrig personale om når arbeidet kan starte, og senere gi beskjed om når arbeidet må stoppes for passering av tog
- å kontrollere at sporet er klart for passering av tog
- å fjerne eventuelle signaler og kontaktmagneter og gi beskjed til Fjo/Txp om dette
- å påse at sikkerhetsbestemmelsene blir fulgt og at påbudt verneutstyr nyttes
- at alle ordrer, meldinger og meddelelser formuleres og brukes overensstemmende med bestemmelsene i trykk 401, slik at misforståelser ikke oppstår.

1.4 Bruk av personer fra andre tjenestegrener som sikkerhetsmann

I følgende tilfeller skal en tjenestemann med eksamen fra Jernbaneskolens banereparatørkurs være sikkerhetsmann:

- Ved arbeider som nødvendiggjør anordning av linjebrudd, jfr. trykk 401 § 77
- Ved gravearbeider som kan svekke sporets bæreevne, stabilitet og sidemotstand, f.eks. grøfter nær inntil eller under spor
- Ved andre arbeider som antas å berøre sporets sikkerhet eller andre banetekniske forhold
- Ved arbeid i eller nær sporet på dobbeltsporet bane¹⁾
- Ved arbeider som utføres av andre enn NSB, f.eks. Televerket, NVE eller andre firmaer/etater.

I følgende tilfelle bør en tjenestemann med eksamen fra Jernbaneskolens banereparatørkurs, eller annen godkjent tjenestemann være sikkerhetsmann:

- Ved arbeider hvor trafikkforholdene eller de stedlige forhold gjør det nødvendig at sikkerhetsmannen ikke selv deltar i arbeidet.

---

¹⁾ Unntak:

I følgende tilfeller kan en tjenestemann som nevnt i pkt. 1.2 være sikkerhetsmann:

- ved feilsøking, feilretting og stikningsarbeider
- ved iverksatt enkeltsporet drift, men da bare for arbeider som foregår i eller nær det hovedspor som er ufarbart.